

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Triumphvs Sacer Sanctorvm

Halloix, Pierre

Antverpiæ, 1617

Cap. 5. Eorumdem ab vrbe Româ in Belgium deportatio, exploratio,
approbatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44013

CAPVT QVINTVM.

Sacrarum reliquiarum ab vrbe Româ in Belgium deportatio, exploratio, approbatio.

AGNO semper in ecclesiâ Dei studio curâque à primis Pastoribus est inuigilatum, vt nullæ in publico Diuorum reliquiæ, ne martyrum quidem, nisi prius à potestate legitimâ diligenter excussæ atq; examinatæ ad populi cultum venerationemque prostant. Hinc Cæcilianus ille apud Optatum Mileuitanû, Lucillam nobilem feminam, Donatistarum patronam meritò reprehendit, quòd ante Eucharistiæ sumptionē, os nescio cuius hominis mortui, si martyris, nondum tamen, vt ille ait, vindicati, ori admoueret. Vindicandi enim, hoc est Pontificiâ auctoritate atque testimonio muniendi martyres erant, verèque esse martyres ex accuratâ inquisitione cõprobandi, antequàm publicis vulgò, imò & priuatis passim honoribus dignarentur. Quod nostris in martyribus, S. T E R E N T I A N O eiusque socio, Romæ primò factum esse indicant litteræ admodum R. P. Claudij Aquaiuæ Soc. I E S V Præpositi Generalis datæ Româ ad R. P. Carolum de le Nort tum Rectorem Duacensem

sem ipsis Kal. Martij, anno salutis cio. ioe. xiii. Quo etiam tempore ipsa Sanctorum corpora in cistis idoneas studiosè compacta, cōmodisque inuolucris communita in Belgium cum summi Pontificis facultate transmissa sunt. Inclusæ seruantur eæ litteræ in capsâ, vbi S. T E R E N T I A N I ossa continentur. Ex quibus ossibus, vti & aliorum multorum corporum eodem tempore è cryptâ S. Priscillæ educatorum, sibi partes aliquas vindicasse idem sanctissimus Pontifex Paulus V. dicitur. Idem porrò circa reliquias cautionis genus à R. D. Hermanno Ottēbergo diœcesis Atrebatensis, in quâ est Duacum, Episcopo, diligēter est obseruatum. Quæ secunda exploratio multis iustisque de causis adhibetur: nempe vt constet easdem has esse reliquias, quæ aliunde missæ sint, non verò alias siue fraude, siue aliâ de causâ suppositas: tum verò, vt res multorum Patrū ac Præfulum comprobatione certior sit atque testatior: ac denique, vt nihil eorum, quæ ad publicam religionem spectât, loci eius, vbi nouus rei sacræ cultus inducitur, Pontificē prætereat. Quare perquam attentè & accuratè idem Atrebatensis Antistes vnâ cum duobus Archidiaconis, & Romanas litteras perlegit, & ipsas

ipsas reliquias. eadēne essent quæ Romā
 missæ, explorauit. Quam in rem hoc quo-
 que percommodū accidit, quod ille ipse,
 qui sarcinas istas sacrorum pignorum Ro-
 mæ adaptarat, reliquiāsque disposuerat,
 & vectori tradiderat, iam tum in Belgio,
 & in hoc de earum certitudine examine
 præsens esset, quærentiquē de illis Episco-
 po testis oculatus accederet. Quare om-
 nibus, vt res postulabat, ritè expensis, tum
 ipse Reuerendissimus ad earū venerationē
 primus se inflexit, & vsitata in eiusmodi
 ritibus ac cerimoniis precatione est vsus:
 deinde cæteri omnes, qui aderant, exem-
 plo sui Antistitis genu flexo accedere, ve-
 nerari, aliquas sibi particulas, vel, si id
 negetur, tenues puluisculos (tantundem
 enim magni illius Gregorij cognomento
 Theologi, seu etiā D. Ambrosij verbo ac
 testimonio, quātum ipsa corpora, possunt
 ac valent) multis precibus exposcere. Nā
 ipse quoque R.^{mus} Antistes è singulis cor-
 poribus aliquas sibi partes, religionis ergō
 erogarat: nimirum eodem zelo, quo sem-
 per magni Ecclesiæ Patres eiusmodi sacra
 dona sunt profecuti; eodem, quo è Græ-
 cis, Basilius magnus, Gregorius Nazian-
 zenus, Ioānes Chrysostronus: è latinis, D.
 Ambrosius, Hieronymus, Augustinus,

Paulinus, qui omnes eodem tempore tam Græci quàm Latini, nempe cùm Ecclesia, vt testis est S. Gregorius Nyssenus de suo æuo scribens, iam ad summum sanctimoniæ atque perfectionis apicem peruenisset, vixerunt & floruerunt. Qui vniuersi, & extra illos turba quoque aliorum multo maxima, qui se in magnis conciliis sanctarum reliquiarum vindices præstitērūt, semper eadem sacra pignora in honore ac precio habuerunt. Imò ille, quem è latinis postremum laudauit, S. Paulinus Nolæ Episcopus, sancti cuiusdam senis auriculam, quòd eam Christus in nauigio ei apparens fluctuanti, illumquæ periculo eximens vellicasset, tanti fecit; vt parum abesset, quin ei adhuc viuo & videnti eiusdem auriculæ partem aliquã in reliquias sibi detraheret. Quã de re iucundum erit, nec à proposito tamen alienum (siquidem amor appetitusquæ reliquiarum, quo de agimus, hinc elucescet) ipsius Paulini verba audire. Sic ergo in epistolâ ad Macarium: *Videre, inquit, mihi videor, quã gratulatione, quã admiratione, quã fide & auditurus de illo & visurus ipsum sis, cum quo nauigasse Angelos, cui Martyrem gubernasse, quem in sinu Christi dormisse, cui Christum aurem vellicasse, nomen imposuisse*

posuisse reputaueris. Fateor tibi affectionem meam, dum nimium tam insignia in nostri temporis homine, Dei gesta admiror & diligo, penè in ipsum senem fuisse crudelem. Nam tam assiduè aurem ipsius retractavi, ut penè detrinerim. Voluissem quoque vel unius partem auris abscindere, nisi in illo vulneris, que mihi pignoris, res fuisset. Ita S. Paulinus. Cui & virtute & eruditione clarissimo, quis est hostium tam confidens, ut se opponat? ut reliquias, quas vir tantus probauit & optauit, ipse vermiculus improbet aut reiciat? Denique postquam approbatæ, ut dictum est, ab Episcopo hæ reliquiæ fuerunt, tam multi & hinc & aliunde è vicinis oppidis aut locis earum frustula petierunt, ut si ad omnes se liberalitas extendisset, iam pridem nihil superesset. Itaque cum prudentiâ & parsimoniâ nōnullæ officulorum partes dispertitæ iis, qui ea essent ornatu & honore consentaneo in publicis templorum aris deposituri. Sed post certam & Pontificiam approbationem, ad sollicitos publicæ translationis apparatus educenda narratio.